

Судомир Світлана
д.е.н., професор кафедри економіки підприємства
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
м. Бережани

СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ: ОРГАНІЗАЦІЙНО- ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Динамічний розвиток підприємств у сучасних умовах ринкової економіки можливо забезпечити шляхом сформованої системи управління їх конкурентоспроможністю. При цьому повинні враховуватися фактори впливу зовнішнього і внутрішнього середовища. З розвитком глобальних та євроінтеграційних процесів підвищується значимість факторів зовнішнього середовища, як реальних можливостей забезпечення стратегічного розвитку підприємств.

Необхідність визначення напрямів стратегічного розвитку нині є основним завданням суб'єктів господарювання усіх організаційно-правових форм власності. Розробка стратегії розвитку підприємства досить складний процес, який включає прогнозування показників діяльності на основі економічного аналізу, передбачення можливих загроз, зурахування потреби в ресурсах, оцінки альтернатив та прибутковості. Економічний прогнозеосновою для обґрунтованого вибору стратегії підприємства і прийняття рішень щодо розвитку виробничо-господарської діяльності господарюючого суб'єкта. Саме завдяки прогнозуванню можливо визначити перспективне бачення розвитку діяльності підприємства та застосувати необхідні засоби для успішного управління. Найважливішими функціями прогнозів є визначення цілей та напрямків розвитку господарства, стратегічних зон господарювання; передбачення економічних, політичних, екологічних, соціальних змін при застосуванні можливих варіантів стратегічних планів; оцінка необхідних затрат на ресурси, які потрібно задіяти; визначити можливості та загрози у конкурентному середовищі.

При обґрунтуванні як загальної стратегії, так і портфеля стратегій необхідно враховувати, перш за все, рівень економічного розвитку підприємств. Це об'єктивна необхідність, оскільки вона дозволяє більш обґрунтовано підійти до вибору альтернативних управлінських рішень щодо визначення основних напрямків розвитку підприємств та механізмів їх реалізації. На основі результатів нашого дослідження виділено три групи підприємств [1]:

– перша з низьким рівнем економічного розвитку, які знаходяться в зоні критичного і катастрофічного ризику;

– друга, з допустимою мінімальною величиною прибутку в зоні допустимого ризику;

– третя, - економічно сильні підприємства.

Тому нами рекомендуються стратегії в залежності від рівня їх розвитку.

Для підприємств першої групи: стратегія виникнення; стратегія оптимізації витрат; стратегія агресивності; стратегія різноманітності та удосконалення виробництва; стратегія вибіркового скорочення.

Для підприємств другої групи: стратегія удосконалення товару; стратегія інтенсифікації комерційних зусиль; стратегія максимізації поточного прибутку; стратегія диверсифікації; стратегія збалансованого розвитку рослинництва і тваринництва; традиційна стратегія.

Для підприємств третьої групи: стратегія якості товару; стратегія розширення географічних сегментів ринку; стратегія інтенсивного зростання; стратегія цінових уступок; стратегія конкуренції та диверсифікації.

Стратегічний розвиток – це якісно визначений довготерміновий напрям розвитку підприємства, що спрямований на закріплення і зміцнення ринкових позицій для досягнення економічних та соціальних цілей.

Список використаних джерел

1. Гудзинський О. Д., Судомир С. М., Гуренко Т. О. Управління формуванням конкурентоспроможного потенціалу підприємств (теоретико-методологічний аспект): [монографія]. Київ : ІПК ДСЗУ, 2010. 212 с.